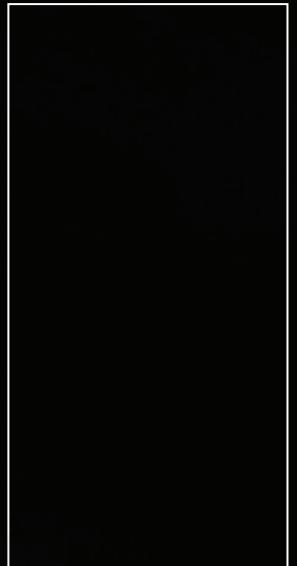

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 7 2012

B-Postabonnement

Innbyggerinitiativ:

- Nei til stykkpris-finansiering i skolen!

Returadresse: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Foto: YAM Micro.

**- Stopp rasismen
mot romfolket**

Foto: Ssoosaty/CC.

Samstemt fra fagbevegelsen og miljøbevegelsen:

Vil bremse norsk oljeutvinning

ILLUSTRAISJON: Rødt nytt.

LEDER:

"Jeg kjenner ingen som er for tigging, aller minst
på venstresida." BJØRNAR MOXNES, LEADER I RØDT

FAGLIG:

"Det viktigste slaget på LO-kongressen blir om
EØS-avtalen." ARNE BYRKJEFLOT, LO I TRONDHEIM

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@gmail.com
leder i Rødt

Tiggerne

LEDER

Fantefølger i distriktene ble trukket fram som det store problemet da loven om «Løsgjængere, Betleri og Drukkenskab» ble vedtatt av Stortinget for 112 år siden. I 2005 var alle partiene enige om at loven var utdatert. Sosiale problemer skulle løses med sosialpolitiske tiltak, ikke via straffeloven. Men så kom romfolket.

Nå vil Høyre og Frp forby tigging. Dette er lite annet enn symbolpolitikk. Lov og ordenpartiene markerer at de er «tough on crime». Tigging skyldes fattigdom. Et forbud blir som å vedta at ingen skal være fattige. Det vil dessuten ramme dem som har minst; rusavhengige, hjemløse og dem som tilhører Europas forfulgte. Et forbud er derfor også inhumant.

Høyre og Frp sier at tigging henger sammen med organisert kriminalitet. Kirkens Bymisjon avviser dette. Romfolk kommer hit fordi de ikke får jobb i hjemlandet, og vil forsørge familien sin. De borgerlige misbruker en forståelig frykt for utenlandske, kriminelle bander til å stigmatisere romfolk.

Grunnen til at utenlandske, organiserte kriminelle kan operere relativt fritt i Norge er at Høyre, Ap og de andre EU-partiene har innført fri flyt av kriminelle gjennom Schengen-avtalen. 80 prosent av den organiserte kriminaliteten som begås i Norden, stammer fra Baltikum.

Selv om politiet ønsker å gjeninnføre grensekontrollen for å sette en stopper for denne kriminaliteten, sier ja til EU-partiene nei. Det er viktigere å være lojal til Brüssel enn å sikre folks trygghet.

Jeg kjenner ingen som er for tigging, aller minst på venstresida. Arbeiderbevegelsen har i over hundre år kjempet for at ingen skal måtte stå med lua i hånda. Det betyr imidlertid ikke at vi snur ryggen til dem som sitter med et pappkrus foran seg. Selvsagt støtter vi tiltak for å hjelpe romfolk i hjemlandet, men vi lar det ikke være et påskudd for ikke å hjelpe dem her og nå, slik Høyre og Frp gjør.

Det er sjeldent det hjelper å forby et problem. Høyre sier det i grunn godt med slagordet om at man ikke kan forby alt man er mot. Unntaket er visst Europas forfulgte og utstøtte. Det kan være verdt å huske på neste gang de smykker seg med ordet «liberal».

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk
Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Rett til arbeid: Årets Kvinner på tvers-konferanse fokuserer på kvinnenes rett til arbeid. Foto: Kvinner på tvers.

KVINNER PÅ TVERS

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Kvinner på tvers er et samarbeid mellom kvinnedominerte fagforeninger, kvinneorganisasjoner og andre interesseorganisasjoner. 22. - 23. september går konferansen av stabelen for nittende gang.

– Usikre deltidssjøbber. Arbeidstid og arbeidsforhold som ingen kan klare i lengden. Pålagte arbeidsavklaringskurs som ikke gir arbeid. Funksjonsnedsatte som ikke får jobb. Det var ikke akkurat dette vi mente med kravet om rett til arbeid, sier Marianne Krogh. Som representant for Utdanningsforbundet Oslo har hun vært med i gruppa som har arbeidet fram programmet for årets Kvinner på tvers-konferanse i Folkets hus i Oslo 22.–23. september.

– Dette er nittende gangen vi samles til konferanse, sier hun. Denne helga skal være

et frifrom hvor vi helt og fullt tillater oss å ta utgangspunkt i kvinnenes situasjon. Ei helg der vi samles for å møtes for å samles, diskutere, utveksle erfaringer og kanskje viktigst av alt – legge de viktige planene for hvordan vi skal endre verden på tvers av hva som ellers skiller oss.

– Fjorårets konferanse viste at vi trenger å se på kravet om retten til arbeid på ny fra ulike kvinnevinkler, sier Krogh. Sjøl om vi i Norge har ordninger som skal gjøre det mulig for kvinner å delta i arbeidslivet, viste fjorårets konferanse at terskelen er alt for høy for mange. Om du ikke kan jobbe, eller du ikke får jobb, skal du sjølsagt likevel ha rett til et verdig liv og ei inntekt du kan leve av.

Hva innebærer kravet om rett til arbeid?

– Vi trenger vi en felles plattform for en inkluderende kvinnebevegelse – på tvers av kvinnebevegelse, fagbevegelse, minoritetskvinneorganisasjoner, funksjonshemmedes organisasjoner og andre kvinner som diskrimineres, mener Krogh og legger til at en slik plattform også bør inneholde kampen

– Kampen står om EØS-av

LO-KONGRESSEN

Fredrik V. Sand fredrik@roedt.no

LO-kongressen avholdes i mai neste år. Kongressen er LOs høyeste myndighet, avholdes hvert fjerde år og samler 300 utsendinger fra medlemsforbundene i LO og fra fylkene. Rødt Nytt har snakket med Arne Byrkjeflot, leder av LO i Trondheim, om hva som blir de viktige kampene på kongressen i 2013.

– Det viktigste slaget på LO-kongressen kommer til å stå om EØS-avtalen, sier Byrkjeflot, Rødt-politiker og leder av LO i Trondheim.

– Fram til LO-kongressen 2009 var LO EØS-avtalens mest trofastes støttespiller. På denne kongressen beklaget LO godkjennelsen av EUs tjenestedirektiv, forlangte veto mot alle direktiv som forringet faglige rettigheter, ba om EØS-utredning og startet prosessen som førte fram til det første norske vetoet mot et direktiv noensinne,

EUs postdirektiv.

– Siden den gangen har stemningen i fagbevegelsen blitt enda mer EØS-skeptisk. Spesielt etter striden om EUs vikarbyråd direktiv der en samla fagbevegelse krevde veto. Tidligere nederlag blir glemt etter ei stund, men kampen mot løsarbeidersamfunnet, for faste ansettelser er en kjerneoppgave for alle tillitsvalgte og blir ikke glemt.

Tabbe å begrense EØS-motstand

– Det er ingen tvil om at LO-kongressen vil være EØS-kritisk. Sjøl om LO-ledelsen går sterkt ut og foreslår at LO skal støtte EØS fullt ut så er det en tapt sak. Hvor skarp skepsisen blir uttrykt i vedtak handler om hvor sterkt kravet om oppsigelse av EØS-avtalen står. Derfor er det en tabbe når enkelte EØS-motstandere nå nøyer seg med å fremme kravet om en reforhandling av EØS-avtalen slik at tariffavtaler og arbeidsmiljølov skjermes. Et slikt vedtak kan LO-ledelsen og EØS-tilhengerne fint leve med.

– Den nest viktigste saken er pensjon. For å få et knapt flertall for pensjonsreformen på LO-

for barnehageplasser og skolefritidsordninger som alle har råd til å bruke, rett til norskopplæring og rett til frihet fra diskriminering på grunn av funksjonsnedsettelse eller klesdrakt. Hvor mye som skal være med – lønn? Uføretrygd? Det får vi se etter hvert.

Egen ungdomssamling

– Innlederne på konferansen vil komme med sine innspill. Gerd Liv Valla er en av dem! Men først og fremst ønsker vi oss deltakere med mangfoldige erfaringer fra hele landet. Skal en slik plattform fungere, må mange ha eierskap til den og være med å utforme den. Derfor vil vi ha med deg! Meld deg på nå, sier Krogh og lover samtidig flere overraskelser og feiende kulturinnslag under konferansen.

– Kvinner på tvers betyr også jenter, piker, frøkner, ungdommer på tvers. Om det skulle herske noen tvil, så er det ingen nedre aldersgrense på denne konferansen, sier Kaisa Celius. Hun er organisert i EL & IT og faglig ansvarlig i Rød Ungdom. I fjor drog hun i gang ungdomssamling

Deltaker: Marianne Krogh. Foto: Kvinner på tvers.

Faglig leder i RU: Kaisa Celius. Foto: Rød Ungdom.

under Kvinner på tvers-konferansen, og hun lover at det blir egen ungdomssamling i år også.

– Kom sjøl! Ta med deg de andre: Hu du kjenner som er deltidsansatt eller arbeidsledig, hu som er student, eller hu som kanskje ikke veit det, men som kommer til å tape aller mest på pensjonsreformen. Vi trenger å snakke sammen! Her trengs ungjentene med, sier Kaisa, og ser fram til å treffen mange på årets ungdomssamling under Kvinner på tvers.

For mer informasjon og påmelding, se <http://kvinnerpatvers.no/>

Urtalen og pensjon

kongressen i 2005 gikk vedtaket langt i å stille krav til pensjonsreformen som slett ikke er oppfylt, forteller Byrkjeflot.

– Det samme gjelder vedtaket om ny uførepensjon i 2009. I tillegg så er virkningene av ny AFP gått opp for flere og flere. Nesten ingen lavtlønte har tjent nok til å gå av ved 62 år. Når AFP nå er blitt en tilleggspensjon som utgjør en fjerdedel av pensjonen så er det helt urimelig at arbeidstakere skal miste hele AFP når de helt uforskyldt mister arbeidet rett før de fyller 62 år.

– I tillegg skal LO-kongressen forberede evalueringa av pensjonsreformen i 2017 og ny uførepensjon i 2018. Jeg tror ikke kongressen vil godta levealdersjustering av uførepensjon og godta at sliterne med lav levealder skal få senket pensjon fordi de som har en jobb det er mulig å bli gammel i lever lengre.

Blant andre saker som blir viktige nevner Byrkjeflot krav til en tredje tiltakspakke fra regjeringa mot sosial dumping, en boligsektor utenfor markedet, kvinnelønna og en næringspolitikk som kan overleve oljealderen.

Frem forslag!

Fristen for forslagsstilling fra klubber, fagforeninger, avdelinger og LOs lokalorganisasjoner gikk ut 1. august. Byrkjeflot oppfordrer faglige tillitsvalgte til å fremme forslag fram til tidsfristene for forbund og LOs fylkeskonferanser går ut 1. november. LO i Trondheims 121 forslag finner du på loitrondheim.no.

LO-leder i Trondheim: Arne Byrkjeflot. Foto: Ane Bysheim.

TROMSØ: Boligprosjekt er luftslott

– Dette er det mest ekstreme spekulasjonsprosjektet jeg noensinne har sett i Tromsø. Ifølge kommunehandlingsplanen for Stakkevollveien, vedtatt i 2011, er dette området overhodet ikke regulert for boliger. Det er satt av til kontor- og forretningsvirksomhet, sier gruppeleder for Rødt i Tromsø, Jens Ingvald Olsen til iTromsø.

OSLO: Tjener på fremmedfrykt

– Høyre bruker romfolket for å vise at de er «tough on crime» for egen snever partipolitisk gevinst, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes til Klassekampen.

– Politikere må ta ansvar og jobbe for en mindre inhuman tone i debatten. Jeg synes ikke de ansvarlige politikerne bidrar til å dempe misnøyen som rettes mot en utsatt minoritet, sier Moxnes.

TRONDHEIM: Fjern tvungen lønnsnemnd

– I oljestreiken så vi at arbeidsgivere spekulerer i tvungen lønnsnemnd ved å sette i gang lockout. De gjør de fordi regjeringen tidligere har brukt tvungen lønnsnemnd til å gjøre ende på brysommstreik, hvor det egentlig ikke er fare for liv og helse, sier Rødt-politiker Jo Skårderud til Nettavisen.

HARSTAD: Kritisk til skolebytte

Rødts Kirsten Evjen er kritisk til måten mange lærere er behandlet på etter at flere må bytte skole etter skolekutt.

– Når folk behandles så lemfeldig som det som nå skjer, ligger problemet hos dem som forvalter loven og tolker den.

– Mener ordføreren at sviktende tillit fra mer enn 300 skatteyttere er et problem? Hvis ja, hva vil ordføreren gjøre med det, sier Evjen til Harstad Tidende.

Sårbar økonomi: Når pengene skal følge eleven blir det vanskelig å drive langsiktig pedagogisk arbeid. Foto: YAY Micro.

Stykkpris? Nei takk!

SKOLE

Maren Rismyr maren@roedt.no

– Skolen må få penger ut fra hvor mange klasser den har, ikke ut fra antall elever. Systemet vi har i Oslo med at «pengene følger eleven», gjør skoleøkonomien sårbar og fratar skolene muligheten til å drive godt langsiktig pedagogisk arbeid. Dette sier Ane Heiberg. Hun står bak et innbyggerinitiativ for å få til en bedre ordning.

Som foreldrerepresentant og leder for driftstyret ved Seterbråten skole, en barneskole på Søndre Nordstrand i Oslo, har hun stått i spissen for å lage et innbyggerinitiativ med krav til ny finansieringsordning for Oslo-skolen. Dette må bystyret ta stilling til.

– Skolebyråden fra Høyre, Torger Ødegaard, liker å framheve Oslo-skolens høye mål. Han snakker om verdens beste skole. Men gjennom budsjettarbeidet, som jeg har fått god innsikt i som driftsstyreleder, har jeg sett at det faktisk ikke er mulig å drive en stabil skole gjennom skoleåret med dagens finansieringsordning.

– Da følte jeg meg lurt, veldig lurt! Hele Norge kjenner vel til skrytet om den gode Oslo-skolen. Barna mine og jeg har i hvert fall ikke opplevd den skolen skolebyråden snakker om! Skolen har måttet stramme inn på alle fronter flere ganger de siste åra fordi elevtallprognosene ikke stemmer med virkeligheten. Ved sist nytår, midt i dette skoleåret, måtte vi kutte to hele årsverk fordelt på forskjellige lærere for å få økonomien i balanse. Noen av de overtallige lærerne fikk fylt opp stillingen sin ved å jobbe på annen skole i tillegg til vår. Andre måtte slutte for å få full jobb på ny arbeidsplass. Slik mistet skolen vår viktig kompetanse, blant annet innen IT. Jeg er bekymra for rekrutteringen når skolen ikke kan tilby forutsigbare og gode arbeidsforhold. Gode, motiverte lærere er det aller viktigste for elevenes trivsel og læring, sier Ane Heiberg.

Stykkpris til besvær

Høyre-styrte Oslo har valgt en form for stykkprisfinansiering av skolen. Dette skaper problemer, mener Heiberg og forklarer:

– Skolen får en viss pengesum for hver elev – systemet kalles «pengene følger eleven». Om noen flytter ut av skolens område, fører det til mindre penger, og i Oslo er det mye flytting. Færre elever kan gi store budsjettproblemer. Dette slår verst ut for de mindre skolene. Skolen vår er blant disse, sjøl om vi har over tre hundre elever, egentlig en fin størrelse for en barneskole. Men så lenge «pengene følger eleven», og det for tida er mellom 40 – 45 elever på hvert trinn, slår dette veldig uheldig ut.

Heiberg forklarer videre at budsjettet bygger på antall elever skolen hadde 1. oktober året før budsjettet legges. Budsjettet skolen får i januar, skal gjelde året ut. Men så er det forskjell på budsjettår og skoleår. Det kan bli «farlig» å ansette nok lærere til skolestart. Mye kan skje i løpet av sommerferien, og ved skolestart i august har alltid elevtallet endra seg. Hvis det er færre elever enn budsjettet, er det ikke sikkert at det er penger nok til å dekke lønna til de lærerne skolen har etter nyttår.

– Men hver klasse må ha en lærer, i tillegg må skolen ha noen flaglærere, sier Heiberg. Først elever i klassen går ikke. Vi må dele hvert trinn i to. Da får vi én lærer på noen og tjue barn. Det kan være et godt pedagogisk utgangspunkt, men enkel matematikk tilslirer at det blir dyrt. Med dagens ordning «lønner» det seg å ha store skoler og størst mulig klasser.

Skaper budsjettproblemer

– Jeg er skikkelig skuffa over dette systemet! Jeg forstår at lærere ikke orker mer. Når du må legge til side planlagt undervisning fordi du må hoppe inn og overta for en kollega som er blitt sjuk. Når skolen må ta til takke med ufaglært personale fordi en venter i det lengste med å ansette av redsel for å brenne inne med en lærer for mye. Når elever kommer nye til skolen med store pedagogiske behov og det ikke finnes rom for tilpasset

Stabil økonomi og nok penger gir bedre skoler!

Innbyggerinitiativ for en forutsigbar finansiering av barneskolene i Oslo:
Vi krever en ny ressursfordelingsmodell for barneskolene i Oslo og stiller følgende krav:

- Skolene må få bevilgninger basert på antall klasser, ikke basert på antall elever. Grunnbeløpet per skole må økes.
- Når elevtallsvekst fører til økte utgifter må skolene kompenseres for dette. Skolene skal ikke straffes økonomisk hvis elevtallet går ned i løpet av skoleåret.
- Tildelinger til skolene må dekke de reelle lønnsutgiftene slik at det ikke straffer seg å ansette lærere med lang erfaring eller høyere utdanning.
- Skolene må kunne følge vedtatte pedagogiske planer gjennom skoleåret og kunne sikre en stabil personalgruppe. Et nytt finansieringssystem må gi økonomisk trygghet og forutsigbarhet som gjør at skoler ikke må legge ned klasser eller si opp personale midt i skoleåret.
- Alle vedtak om spesialundervisning må følges av øremerkede midler.

undervisning før kanskje i neste budsjett.

– Disse problema har vi påpekt både tjenestevei, og for kultur- og utdanningskomiteen i bystyret uten overbevisende respons fra politikere og skolebyråkrater, sier Heiberg.

Men til slutt ble skuffelse, irritasjon og sinne til handling. På tampen av skoleåret samla foreldrene på tre dager inn 350 underskrifter. Dermed ble innbyggerinitiativet sendt.

– Vi er blitt enige om hva som må endres, og vi har fått det ned på papiret. Vi veit at mange er enige med oss. Det nyttet å gjøre noe sammen! sier Heiberg.

– Kanskje klarer vi ikke snu skolebyråden i første omgang, men vi har klart å vise fram problemene som følger med «pengene følger eleven». Vi har vist at det finnes et alternativ, og på sikt kan ting endres!

Foreldrerepresentant: Ane Heiberg.
Foto: Privat.

Romfolket: Opplever diskriminering i Norge. Foto: Henrik Berger Jørgensen/CC.

Romfolk diskrimineres

RASISME

Brage Aronsen brage@roedt.no

Sommerens opphetede debatt om romfolk i Norge har avslørt skremmende holdninger i det norske folkedypet. Rasismen mot romfolket må møtes med kunnskap, mener Maria Rosvoll ved Holocaust-senteret.

Rosvoll er medforfatter av heftet *Antisiganisme, stereotypier og diskriminering av rom*. Hun er opptatt av å avkle de mange mytene om romfolket. Det er for eksempel ikke slik, som mange tror, at romfolk er det samme som mennesker fra Romania.

– Arkeologer og språkforskere har slått fast at at romfolket kom til Europa fra Nord-India. Derfra har de vandret ulike veier, og vi snakker i dag om en mosaikk av romgrupper – ikke en ensartet gruppe. Da romfolket kom til Europa oppstod det en rekke religiøse myter og legender om deres opphav, og det er en av de få gruppene der disse mytene fortsatt holdes ved like både av meningsbærende myndigheter, media og på folkemunne.

– Romfolket er fattige, uorganiserte og kommer til et land som glir i rasistisk retning. De utsettes for en omfattende antisiganisme – en ideologi basert på ideen om en rasemessig overlegenhet, en form for avhumanisering og institusjonell rasisme, næret av historisk diskriminering både av institusjoner, media og enkeltpersoner i Norge.

Antisiganisme

– Antisiganisme har historiske, sosiale og økonomiske røtter, samtidig er romfolket en minoritet uten diskrimineringsvern og uten en stat eller sterke organisasjoner som støtter dem. Journalister og media har generelt liten kunnskap, og er ofte selv meningsbærere for antisiganistiske fordommer.

– Vi må slutte å spre myter om at romfolket driver med en egen form for

«sigøynerkriminalitet». Dette er en tendensiøs tilnærming. Det er uttrykk for vulgaritet og en manipulering av debatten om samfunnet vårt. Det er kvantitativt umulig å gjøre en undersøkelse om de «astronomiske» summene som romfolket i Europa har fått i lommene sine ved å «flå» majoritetsbefolkningen. Politiet, som jo overvåker romfolket, har aldri kunnet komme med bevisene som kan unnebygge disse fordommene. Mytene er altså harde, men fakta er konstant: 90 prosent av romfolket i Europa lever under fattigdomsgrensen. De gjør hva de kan for å overleve. Vi vet også at romfolk i gjennomsnitt lever 10-15 år kortere enn majoritetsbefolkningen, forteller Rosvoll.

Tiltak som monner

Rosvoll har en rekke forslag til tiltak for å bedre romfolkets situasjon i Norge og Europa:

– Vi må anerkjenne norske myndigheters ansvar i å sende romfolket til det nazistiske konsentrationsleirsystemet. Får å få en forståelse av romfolkets situasjon i dag er det viktig å kjenne historien. Videre trenger vi økt kunnskap om rombefolkningen. Det må innhentes og videreforskes mye mer kunnskap om romfolket både nasjonalt og internasjonalt.

– Det finnes ikke noe fungerende vern mot diskriminering verken for norske eller utenlandske rom i Norge. Svenskene har arbeidet aktivt med dette over flere år, og oppnått gode resultater. Vi kan ikke kreve at romfolket skal endre seg når de diskrimineres på alle områder i det norske samfunn. Ved å få bukt med diskrimineringen og vise at det tolererer vi ikke, vil vi også kunne gjenopprette tilliten blant romfolket. Et viktig skritt i riktig retning vil være å kriminalisere hatefulle ytringer både på nett og ellers.

– Til sist må vi gi romfolket mulighet til å arbeide, ivareta hygiene og å bo under anständige forhold. Dette er et budsjettspørsmål, og det er viktig å huske at det er ingen grunner til at Norge ikke skulle bruke penger på romfolket i Norge. Dette er snakk om prioritering. Det er jo ønsker om å arrangere OL i Oslo – det vil koste langt mer enn å ivareta menneskeverdet til Europas mest utstøtte minoritet, avslutter Rosvoll.

Naturverner: Ingeborg Gjærum. Foto: Jo Straube.

– Demp aktivitetsnivået på norsk sokkel

OLJEØKONOMIEN

Fredrik V. Sand fredrik@roedt.no

Ti juni sendte LO-forbundet Industri Energi, som blant annet organiserer arbeidere i oljeindustrien, et brev til regjeringa hvor de ber om at aktivitetsnivået på norsk sokkel må dempes. De får støtte fra miljøvernere, men ikke fra regjeringa.

Begrunnelsen for Industri Energis forslag var den hyppige bruken av overtidsarbeid, bekymring for sikkerheten for de som jobber på sokkelen og risikoen for et aktivitetsnivå som går ut over vår fastlandsbaserte industris konkurransesevne, også når det gjelder rekruttering av kompetent personale. Svaret fra energiminister Ola Borten Moe var at aktivitetsnivået tvert i mot må opp.

– Vi får et oljeavhengig samfunn, kommenterer Leif Sande, forbundsleder i Industri Energi, til industrienergi.no.

Industri Energi får imidlertid lovord fra Naturvernforbundet.

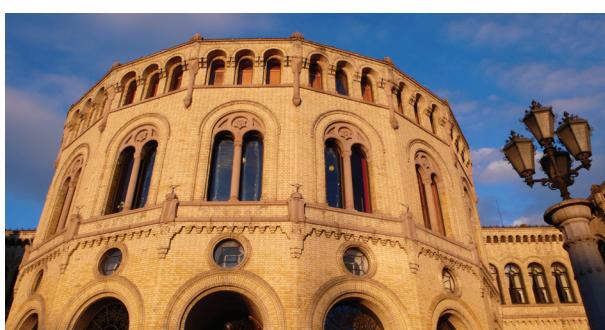
– Vi i Naturvernforbundet har lenge ment at det galopperende tempoet i investeringer på norsk sokkel må reduseres, og vi gleder oss selvfolgelig over å få støtte til dette kravet. Fra vår side har vi foreslått at man ikke skal åpne noen nye områder for oljevirksomhet og at man bør ta en pause i minst fem år der ingen nye tillatelser til å lete etter olje og gass deles ut, sier Ingeborg Gjærum, nestleder i Naturvernforbundet.

Gjærum gjør gjerne felles sak med oljearbeiderne i Industri Energi for å stå i mot toppene i oljenæringen.

– Vi er alltid interesserte i å arbeide sammen med aktører som er enige med oss, og vi har god erfaring med å jobbe sammen med andre om saker der vi har ulike innfallsvinkler, men kan arbeide for samme mål. Jo flere man er, jo sterkere står man – og om vi kan jobbe sammen om dette, er det strålende. Historien har vist at oljenæringen er godt vant med å få det som de vil, så det trengs sterke krefter om man skal klare å legge om dagens tut-og-kjør-politikk.

Rødt Nytt har tidligere skrevet om utfordringene med todelingen vi ser i norsk industri, med en eksplosiv investeringsutvikling og statlig subsidiering av oljeutvinning, i skarp kontrast til nedleggelse innenfor solenergi og treforedling. Gjærum vil styrke fornybar industri og næring.

– Oljeindustrien er Norges mest forurensende næring, det i seg selv er grunn til at vi må styrke annen industri og alternative nærlinger basert på fornybare ressurser. I tillegg er det et problem at økonomiske og menneskelige ressurser i dag forsvinner inn i ei næring som i et miljøperspektiv ikke har fremtiden foran seg, avslutter Gjærum.

Stortinget: Fersk måling gir Rødt tre mandater.
Foto: Andrea Puggioni/CC.

Sikter mot Stortinget

På en fersk måling fra TNS Gallup får Rødt 3,1 prosent og dermed tre mandater på Stortinget. SV får på samme måling bare ett mandat.

– Jeg tror flere av de som ønsker et mer solidarisk Norge begynner å få øynene opp for Rødt. Vi er alternativet for dem som syns regjeringa ikke leverer, men som for alt i verden vil unngå at Siv Jensen og Erna Solberg skal styre landet, sier Bjørnar Moxnes, leder i Rødt.

Mye tyder på at økninga i oppslutning stammer fra fagbevegelsen. Etter at regjeringa tvang storstreiken i offentlig sektor til ende i våres har Unio-medlemmene tilsynelatende mistet tillitt til regjeringa. Hadde Unio-medlemmene fått velge Storting, ville de rødgrønne i mars hatt 95 representanter, og Rødt to. I dag har regjeringspartiene oppslutning tilsvarende 86 representanter, mens Rødt har økt fra to til tre.

– Et sterkt Rødt er viktig for hele venstresida og fagbevegelsen, og jeg tror mange fagorganiserte satte pris på vår klare støtte til streiken i offentlig sektor, avslutter Moxnes.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Faglig leder: Joachim Espe. Foto: Brage Aronsen.

– Fjern tvungen lønnsnemd

Faglig leder i Rødt, Joachim Espe, mener vårens streiker aktualisrer behovet for å fjerne ordningen som gir regjeringa rett til å tvinge streiker til ende gjennom tvungen lønnsnemd.

– Så lenge regjeringa bruker tvungen lønnsnemd slik de gjorde i vekterstreiken og i streiken på sokkelen i våres, kan vi vanskelig snakke om noen reell streikerett, sier Espe.

– I følge ILO-konvensjonen kan staten bare gripe inn og stanse en streik når den rammer liv og helse eller dersom befolkningas sikkerhet settes i fare. Det var ikke tilfellet i disse konfliktene. Vi ser snarere tvert i mot at arbeidsgiverne spekulerer i tvungen lønnsnemd ved å sette i gang lockout og at regjeringa villig danser etter deres pipe.

– Rødt ønsker ei ordning der muligheten til tvungen lønnsnemd bortfaller. I stedet bør staten ha rett til pålegge partene i konflikter å ta hensyn til liv, helse og sikkerhet. Det finnes ikke en eneste norsk fagforening som ikke vil ta et slikt ansvar når det blir nødvendig, sier Espe.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Boligkrisa: Lar seg ikke løse innafor markedet. Foto: Woodleywonderworks/CC.

Boligdebatt uten løsninger

Boligpolitikk tegner til å bli en viktig sak i kommende valgkamp. Stortingspartiene famler imidlertid i blinde når de forsøker å løse dagens galopperende boligpriser og den stadige mangelen på rimelige boliger. Løsninga ligger utenfor markedet, mener Rødts boligpolitiske talsperson Fredrik V. Sand.

– Problemene med dagens boligpolitikk er at den er nærmest ikke-eksisterende. Etter dereguleringene skiftende regjeringer gjennomførte på 1980-tallet har boligspesialistene stått fritt til å skru opp prisene til et altfor høyt nivå. Fraværet av priskontroll og offentlige subsidieordninger har skapt et uholdbart klassekille på det norske boligmarkedet. Nettopp derfor er det nødvendig å se på mulighetene for å bygge boliger utafor markedet.

– Sommerens boligpolitiske debatt har bydd på både skuffelser og positive overraskelser. Vi er glade for at Marianne Aasen i Arbeiderpartiets boligpolitiske utvalg har hatt en konstruktiv tilnærming til Rødts forslag om en ny sektor for kjøp og salg av boliger utenfor markedet. I mer konservative kretser blir forslaget møtt

Boligpolitisk talmann: Fredrik V. Sand.
Foto: Jørgen Nordby.

med hoderystende advarsler om grå markeder med betaling under bordet og en tiltro til evig boligprisvekst.

– For å løse problemene med prisgalopp og boligmangel i pressområdene må vi tenke nytt. Derfor ønsker Rødt en boligpolitikk som setter markedet til side, med en ny sektor for kjøp og salg, gjennom boligbyggelag med gjenkjøpsplikt for å sikre seg mot svart handel og at privatpersoner henter ut fortjeneste, i tillegg til en storstilt bygging av ikke-kommersielle utleieboliger, avslutter Sand.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Frankrike innfører Robin Hood-skatt

Frankrike innfører som første EU-land såkalt Robin Hood-skatt for å sørge for at finanssektoren bidrar mer til fellesskapet.

Skatten vil omfatte alle transaksjoner med aksjer i franske selskaper med markedsverdi over 1 milliard euro, og rammer over 100 franske storselskaper med umiddelbar virkning. Frankrikes president, Francois Hollande, har attpå til doblet skattetaksten fra 0,1% til 0,2%, som var hans forgjenger Nicolas Sarkozys opprinnelige forslag.

Over hele verden har ulike sosiale bevegelser lengre ivret for innføring av denne formen for beskatning. I Norge har særlig Attac gått i bresjen for forslaget. Også nestleder i Rødt og økonomistudent Marie Sneve Martinussen mener Norge nå bør se til Frankrike.

– De rødgrønne har hele veien sagt at de ikke vil innføre finansskatt før EU eventuelt gjør det, i frykt for at det vil virke for ødeleggende for den norske finanssektorens konkurransesevne. Nå viser Frankrike vei og de rødgrønne bør hente forslaget opp fra skuffen igjen, sier Sneve Martinussen.

– De som ble rike på krisa må i større grad tvinges til å bidra til felleskassa. Innføring av finansskatt ville vært et stort skritt i riktig

Rødt-nestleder: Marie Sneve Martinussen.
Foto: Jørgen Nordby.

retning. Det er ingen grunn til at denne formen for spekulativ handel ikke skal omfattes av det norske skattesystemet.

– Rødt ønsker beskatning av aksje-, finans- og valutatransaksjoner, og at pengene skal brukes på tiltak for sosial utjevning, for eksempel etablering av en landsomfattende minstesats for sosialhjelp, sier Sneve Martinussen.

RU-leder: Seher Aydar har brukt deler av sommeren på å gå sommerpatrulje med LO. Foto: Anja Rolland

Arbeidslivets vaktbikkjer

RØD UNGDOM LOS SOMMERPATRULJE

Linn-Elise Øhn Mehlen linnemehlen@gmail.com

LOs sommerpatrulje var i år rekordstor. Hele 6303 arbeidsplasser fikk besök av unge tillitsvalgte. Seher Aydar, leder i Rød Ungdom, var med på å patruljere i år.

– Resultatene av patrulen viser hvorfor det er et så viktig tiltak, sier Aydar.

– Man oppdaget brudd på arbeidsmiljøloven på 17,9 prosent av arbeidsplassene som ble besøkt. LOs sommerpatrulje besøker spesielt arbeidsplasser der mange unge jobber. Selv om dette er en nedgang på noen få prosent fra i fjor er brudd på arbeidsmiljøloven på nesten hver femte arbeidsplass alt for mye, sier Aydar.

Aust-Agder er det fylket hvor det ble avdekket flest brudd, på over en tredjedel av de besøkte arbeidsplassene. Fulgt av Hordaland på 30 og Oslo/Akershus på 26,8 prosent.

– Ungdom er spesielt utsatte i arbeidslivet. Vi utnyttes oftere og grovere enn eldre arbeidere. Vi er dårligere betalt, sjeldnere fagorganisert og har oftere arbeidskontrakter som ikke engang er verdt papiret de er skrevet på. Hvis vi i det hele tatt har fått arbeidskontrakt.

Det mest vanlige bruddet fra bedriftenes side er manglende arbeidskontrakt (32,7 prosent) inkluderer vi mangelfulle arbeidskontrakter er tallt fra årets patrulje 45,4 prosent. Andre vanlige brudd gjelder overtidsregler, pausebestemmelser og andre arbeidstidsbestemmelser.

Ekstreme historier

– Det finnes også mer ekstreme historier som sommerpatrulen bidrar til å få fram, sier Aydar.

– I år var det en historie om en butikksjef på Bunnpris i Bodø som ga en 23-årig ansatt sparken på dagen via SMS. Blant annet fordi han ikke hadde kontrakt. Altså brøyt sjefen arbeidsmiljølovens punkter om oppsigelsestid og arbeidskontrakt. Det var heller ikke gitt verken skriftlig eller muntlig advarsel på forhånd. I tillegg

til alt dette hadde vedkommende opprinnelig jobbet fulltid, men når denne butikksjefen kom inn i bildet ble det kuttet ned på vaktene slik at han fikk ufrivillig deltid.

SMS-oppsigelsen ble også gjengitt av Avisa Nordland: «Du e fristilt fra alle vaktan dine, og kommer ikke til å bli satt opp på flere. I og med at du ikke har kontrakt, anser æ dæ som avslutta. Sluttoppgjør kommer på neste utbetaling. Du burde ikke oppgi Bunnpris som referanse om du ska sök ny jobb. Nåkka æ tvila på, sia du oppriktig talt eagna dæ best som sosialklient. Lykke til med navinga.»

– Etter at LOs sommerpatrulje gikk til media med saken ble oppsigelsen trukket tilbake, forteller Aydar.

– Dette viser at LOs sommerpatrulje er arbeidslivets vaktbikkjer, vaktbikkjer vi trenger. Rød Ungdom krever nå at det innføres orientering om arbeidslivet på ungdomsskolen og videregående, som en videreføring av sommerpatrulen.

Viktig informasjonsarbeid

– En viktig del av LOs sommerpatrulje er informasjonsdelen. Norske ungdommer er sjeldent fagorganiserte de første årene de deltar i arbeidslivet. Det fører til lav bevissthet rundt hvilke rettigheter og plikter man har som arbeidstaker, som igjen fører til ungdom er den grovest utnytta gruppa på arbeidsmarkedet.

– For å unngå dette er det viktig at flest mulig får best mulig kjennskap til arbeidslivet før vi kastes ut i det. På ungdomsskolenivå foreslår vi å integrere dette i samfunnsfagundervisningen, med fokus på jobsøking, kontraktskriving og allmenne rettigheter for arbeidere. I 1 klasse vgs foreslår vi obligatorisk skolebesøk ved representanter fra fagforbund. På yrkesfag vil det være naturlig med de forbundene som representerer yrkesretningene elevene utdanner seg i. Dette ville vært et godt supplement som forhåpentligvis sørget for at resultatene fra LOs sommerpatrulje bare vil bli mer positive i framtida.

Skulepolitisk ansvarleg: Morten Haugland Almås.
Foto: Anja Rolland.

Skulestarts-kampanje for leksefri skule

RØD UNGDOM SKULE

Ole Mjelstad ole@sosialisme.no

I to veker skal Raud Ungdom ha skulestartskampanje der dei skal besøke over 100 skular over heile landet. Raudt Nytt har snakka med Morten Haugland Almås, skulepolitisk ansvarleg i Raud Ungdom om dette.

– Mange foreldre har begynt å stille seg bak forslaget vårt fordi dei kjenner kvar dag kor mykje lekser tar av tida med familien. Foreldreutvalet for grunnskulen har gjennomført ei undersøking om kva foreldre meiner om lekser. Der svarer 94 prosent at dei hjelper borna sine med lekser, 36 prosent meiner at skulen forklarer for dårleg korleis oppgåvene skal gjennomførast og 50 prosent vil avskaffe lekser. Dette viser at foreldre og mister fritid på grunn av lekser, og at ikkje alle kan vere hjelpelærarar. Så lekser er ikkje berre noko som går ut over elevane, heile familien blir ramma.

Kva skal dykk gjere i kampanja?

– Me skal verve medlemmer og lade opp til ein ny nasjonal leksestreik den 17. oktober. Målet er at alle dei som taper på at lekseskulen gjenskaper klasseSkillnader og er demotiverande, blir med i Raud Ungdom for å lage leksestreik på sin skule. Me skal og tilby foredrag for elevråda i Noreg om leksefri skule og korleis dette kan fungere i praksis. Det kjem og ei utgåve av Rebell, Raud Ungdoms blad, som handlar om skulepolitikk og ulike formar for streik.

Korleis skal leksestreiken gjennomførast?

– Streiken som skal være i år skal vere i ein time den 17. oktober. Me arrangerer demonstrasjonar på skular, mot fylkesordførarar og kunnskapsministeren for at det skal bli tydeleg at elevar ynskjer ein leksefri skule og vil gjere noko med det. Det er viktig at det blir lagt press på regjeringa og lokale politikare for å få gjennomført forsøk med leksefri skule. Me samarbeider og med Raudts folkevalgte om å stille forslag om forsøksordninga med leksefri skule. I Stavanger, Oslo og Bergen er det stilt eller jobbast med å stille forslag.

«Estelle» på veg til Gaza

SOLIDARITET

Magne Hagesæter magne@roedt.no

- Regjeringa må ta initiativ for å få avvikle blokaden av Gaza, seier leiar av Ship to Gaza, Torstein Dahle. 11. august var avreise for den svensk-norske båten «Estelle» som vil prøve å bryte blokaden og ankomme Gaza i midten av oktober.

– Israels blokade gjer at Gazas befolkninga på 1,6 millionar ikkje kan klare seg sjølv gjennom sitt eige arbeid og næringsverksemnd. Blokaden hindrar ikkje berre viktige forsyningar til Gaza, men betyr også ein total blokade av eksport av varer frå Gaza til omverden. Fiskarar får blokkert sin moglegheit til å fiske, og bønder blir hindra i å ta i bruk store landbruksområde. Resultatet av blokaden er høg arbeidsløyse og fattigdom, som kjem på toppen av verknadane av importblokaden, seier han.

I slutten av juni sendte Ship to Gaza eit brev til Utanriksministeren der dei oppfordra regjeringa til å ta tydlege og slagkraftige initiativ overfor Israel for å oppheve blokaden av Gaza. I tillegg ber brevet om at regjeringa revurderer sin posisjon i spørsmålet om korvitt blokaden er folkerettsstridig.

– Eit av måla med Freedom Flotilla 2012-ekspedisjonen er at det skal takast eit politisk initiativ overfor alle land ekspedisjonen besøker, for på denne måten bidra til eit auka press mot Israel, seier Dahle.

50 internasjonale humanitære organisasjonar og FN-organ, gjekk i juni ut med ei felles erklæring der dei kravde oppheving av den illegale blokaden. I oppropet blir det nemnt at det er fullstendig tomt for 42 prosent av

Leiar av Ship to Gaza: Torstein Dale.
Foto: Kenneth S. Myklebust/kolonihaven.no

svært viktige medisinar, og at medisinmangelen er den verste sidan blokaden byrja i 2007.

I tillegg har Redd Barna nyleg lansert rapporten «Gaza's Children: Falling behind» som syner at blokaden har svært negative følgjer for Gazas barn: 10 prosent av barna under fem år er underernærte og 54 prosent av palestiniane i Gaza, derav 430 000 barn, lir av matmangel, noko som syner ei dramatisk forverring sidan blokaden byrja. Rapporten nemner også at kloakksystemet framleis er øydelagt, og ikkje kan repareraast fordi den naudsynte materialene er ulovlige ifølge Israel.

17 personar, inkludert tre frå Noreg, er med på skipet som reiste frå Noreg 11. august. Når skipet reiser mot Gaza er det venta at det vil vere folk om bord frå Finland, Italia, Spania, i tillegg til Noreg og Sverige. Bak ekspedisjonen står ein brei internasjonal koalisjon. Også eit anna prosjekt, istandsetting av ein båt i Gaza som så skal gå ut med varer, er ein del av årets planar.

HVA SKJER?

29. september

LOS

UTDANNINGSKONFERANSE

Sørmarka. www.lo.no

27. september

SOLIDARITETSKONFERANSE: PALESTINA FOR TILLITSVALGTE

Folkets hus. www.palestinakomiteen.no

21. - 23. oktober

RØDTS OKTOBERKONFERANSE

Oslo. www.roedt.no

1. - 4. november GLOBALISERINGS- KONFERANSEN

Folkets hus. www.globalisering.no

10. november

RØDTS KVINNEKONFERANSE

BUL-salen, Rosenkrantz' gate 8.
www.roedt.no

10. november

RØD UNGDOMS JENTEKONFERANSE

TBA, Oslo. www.roedungdom.no

*Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no*

ANNONSE:

DELTAKERAVGIFT:
600,-

PRISEN INKLUDERER
KAFFE/TE OG LUNSJ
LØRDAG OG SØNDAG

Rett til arbeid - lønn å leve av - arbeidstid å leve med

Hør blant andre Gerd Liv Valla, Siri Jensen, Nina Amble og Lise Lotte Strand.

22. - 23. september, Oslo Kongressenter, Folkets Hus, Youngsgate 11

FULLT PROGRAM OG PÅMELDING: [HTTP://KVINNERPATVERS.NO](http://KVINNERPATVERS.NO)

Bli medlem i Rødt!

Er du mot krigen i Afghanistan? Er du opptatt av miljø, rettferdig fordeling og styrking av velferdsstaten? Ønsker du et annet, mer solidarisk samfunnssystem? Da er Rødt partiet for deg!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

1 års
abonnement
285,-

Løssalg
75,-

Les blant annet Bjørnar Moxnes om gresk venstreside, Fredrik V. Sand om den økonomiske krisa, Roar Eilertsen om boligpolitikk og Roy Pedersen om tariffoppgjøret.

MARXISME.NO

Abonnér gratis på **Rødt Nytt**

Rødt.no